

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/187/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316202824
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4316202824.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: AB 2 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 572 79 667, zast.: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: W. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., A. X. XXX/X, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, o zaplatenie 1 577,47 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo 14. decembra 2017, č. k. 12C/83/2016-104, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, bola dňa 03. 12. 2013 uzavretá písomná zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere (č. I. 23) (ďalej len „Zmluva o úvere“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Úverové podmienky (č. I. 24 - 35). Zo zmluvy o úvere bolo preukázané, že veriteľom - právnym predchodcom žalobcu bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver vo výške 1 400 eur, s výškou mesačnej splátky 56,91 eura, s počtom splátok 60, pri ročnej úrokovej sadzbe 36,42 %, pri RPMN 45,4 %, priemernej hodnote RPMN 25,84 %, pričom celková čiastka poskytnutá dlžníkovi bola 3172,20 eura a zároveň revolvingový úver RPMN 43,40 eura, s výškou kreditného limitu (úverového rámca) 500 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 26,28 % ročne a priemernou hodnotou RPMN 25,09 %. Žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. vyzvaný dňa 05. 11. 2015 na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1 577,47 eura, a to najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy (č. I. 36), ktorá výzva bola doručovaná poštovou prepravou, avšak žalobca spolu so žalobou okrem uvedeného nedoručil súdu doručenkou o prevzatí predmetnej výzvy žalovaným. Žalobca tvrdil, že žalovanému oznámil postúpenie pohľadávky a zároveň zaslal predžalobnú výzvu na zaplatenie dlhu, pričom v rámci oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 09. 12. 2015 žalovanému oznámil, že pohľadávky postupcu vzniknuté z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 03. 12. 2013 boli na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012 postúpené na obchodnú spoločnosť AB 1 B.V. registračné číslo XXXXXXXXX a zároveň bol žalovaný vyzvaný k uhradeniu dlžnej sumy v celkovej výške 1580,96 eura. Toto oznámenie bolo doručované žalovanému, ako vyplýva z predloženého podacieho hárku, avšak opäť žalobca nepreukázal doručenie oznámenia žalovanému, nakoľko sa v spise nenachádza doručenkou preukazujúca, že uvedené písomné oznámenie o postúpení pohľadávky

sa dostalo do sféry žalovaného. Zo žalobcom predloženého dôkazu - postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zistil, že bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a to medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s. označený ako účastník zmluvy 1 a medzi postupníkom AB 1 B.V. registračné číslo XXXXXXXXXXX (označený ako účastník zmluvy č. II.) Uvedená zmluva o postúpení pohľadávky bola uzatvorená dňa 05. 11. 2015. Ako vyplýva z predloženého dôkazu (č.l. 70), túto zmluvu podpísali za postupcu Home Credit Slovakia, a.s. V. F. A., ako predseda predstavenstva, a J.. D. B., ako člen predstavenstva, a za postupníka bola zmluva podpísaná a označená ako postupník AB 2 B. V., ktorú podpísali riaditeľ W.J. V. a riaditeľ M.M. van B.. S poukazom na uvedené sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu a zároveň preskúmal samotnú zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 05. 11. 2015. Argumentoval, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi postupcom a postupníkom je abstraktný právny úkon, ktorý musí mať písomnú formu, inak je absolútne neplatný. Dlužníkovi je potrebné uvedenie zmeny v osobe veriteľa bez zbytočného odkladu oznámiť, resp. uzavretie zmluvy mu preukázať a dokiaľ sa dlžník o postúpení nedozvie, môže svoj dlh plniť pôvodnému veriteľovi a to so všetkými právnymi účinkami, ktoré so sebou prináša riadne a včasné splnenie dlhu. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky patrí označenie účastníkov zmluvy, identifikácia postúpenej pohľadávky a odplatný, či bezodplatný charakter zmluvy. Písomná zmluva o postúpení pohľadávky musí spĺňať náležitosti podľa § 34 OZ. Pri právnom úkone, ktorý bol uzavretý písomne, pokiaľ ide o podpis právnickej osoby, právnická osoba neprejavuje svoju vôľu navonok priamo, ale prostredníctvom štatutárnych orgánov. Spôsob podpisovania právnických osôb môže vyplývať z obchodného alebo iného zákonom predpísaného registra a v prípade, že písomnú zmluvu, ktorej účastníkom je právnická osoba podpísalo viac osôb, oprávnených za ňu konať, na platnosť zmeny zmluvy stačí podpis ktorejkoľvek z nich, pokiaľ je oprávnená za túto právnickú osobu samostatne konať a zaväzovať ju. Právnická osoba sa podpisuje svojím menom, t.j. názvom určenom pri jej vzniku, pričom podpis právnickej osoby je taký, že pri vlastnoručnom podpise fyzickej osoby, ktorá koná v mene právnickej osoby, sa uvedie plný názov (obchodné meno právnickej osoby, pod ktorou je zriadená). Po preskúmaní uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 05. 11. 2015 však dospel k záveru, že uvedená zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a to z dôvodu, že síce v záhlaví uvedenej zmluvy sú uvedení účastníci zmluvy, postupca - Home Credit Slovakia, a postupník - spoločnosť AB 1 B.V., avšak je zrejmé, že táto zmluva nebola podpísaná štatutárnymi zástupcami spoločnosti AB 1 B. V., ale táto bola podpísaná a ako je aj pri podpise označené, štatutárnymi zástupcami inej právnickej osoby, a to spoločnosti AB 2 B. V. Spoločnosť AB 2 B. V. vznikla dňa 12. 02. 2013, ale k fúzii so spoločnosťou AB 1 B. V. došlo až 17. 10. 2016, a nadobúdajúca právnická osoba bola AB 2 B. V. a zanikajúce právnické osoby boli AB 1 B. V. a AB 3 B. V. Z uvedených dôvodov teda považoval uvedenú zmluvu za absolútne neplatnú. Poukázal zároveň aj na zmatečné konanie žalobcu AB 1 B. V., ktorý v oznámení o postúpení pohľadávky samotnému žalovanému ho dostal do omylu v tom, že uviedol, že pohľadávka bola postúpená na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012, pričom je zrejmé, že k takémuto postúpeniu pohľadávky vôbec nemohlo dôjsť, keďže úverová zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu bola uzavretá až po uvedenom údaji, teda až dňa 03. 12. 2013. Dodal, že v konaní tiež nebolo preukázané, že došlo k doručeniu oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému, pričom aj keby takéto oznámenie o postúpení pohľadávky, ako už bolo uvedené, bolo žalovanému doručené, podľa obsahu je toto oznámenie o postúpení pohľadávky absolútne zmatečné, nesprávne, obsahujúce nepravdivé údaje. Z vyššie uvedených dôvodov mal súd za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi spoločnosťou Home Credit, a.s. a spoločnosťou AB 1 B. V., a preto pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobu zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a v konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia jeho žalobe, resp. jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že je nesprávny názor súdu, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou. Mal za to, že súdu dostatočne preukázal svoju aktívnu legitimáciu v konaní. Prezentoval názor, že súdna prax pripustila skúmanie pohľadávky voči žalovanému v rozpore so zákonom. Uviedol tiež, že postúpenie pohľadávky nezakladá a nepredstavuje neprijateľnú podmienku v predmetnej zmluve, ani značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, nakoľko zmena veriteľa nezaložila zmenu v právnom postavení dlžníka. Napriek týmto skutočnostiam bolo predmetné postúpenie oznámené žalovanému v čase pred konaním, čím sa jednoznačne založila aktívna legitimácia žalobcu. Vyzdvihol, že súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej

vecnej legitímácie, ale zároveň uznesením zo dňa 02. 01. 2017 rozhodol, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom žalobcu AB 2 B. V.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že tvrdenia žalobcu obsiahnuté odvolaní považuje za nesprávne. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu obsiahnutými odvolaní upriamil pozornosť na tú skutočnosť, že zmluva o postúpení zo dňa 05. 11. 2015, na základe ktorej mala spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. postúpiť pohľadávku vyplývajúcu z danej úverovej zmluvy na iný subjekt, mala byť uzavretá medzi postupcom - spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a postupníkom - spoločnosťou AB 1 B. V. (viď označenie strán v predmetnej zmluve o postúpení pohľadávky). Z podpisovej časti danej zmluvy o postúpení pohľadávky však vyplýva, že táto bola podpísaná štatutárnym orgánom postupcu - spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a štatutárnym orgánom spoločnosti AB 2 B. V., pričom ide o úplne odlišný subjekt od postupníka uvedeného v časti zmluvy, ktorá označuje strany (v ktorej sa ako postupník uvádza spoločnosť AB 1 B. V.). V doterajšom priebehu konania nebola preukázaná skutočnosť, ktorá by spoločnosť AB 2 B. V. oprávňovala na uzavretie takejto zmluvy v mene spoločnosti AB 1 B. V. Z uvedeného tak nesporne vyplýva, že táto zmluva o postúpení pohľadávky nebola podpísaná štatutárnym orgánom postupníka, ale úplne inou osobou, na základe čoho je potrebné dospieť k rovnakému záveru k akému dospel konajúci súd, a to k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Z uvedených dôvodov považoval napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu za správne. V ďalšej časti svojho vyjadrenia rozoberal princíp právnej istoty.

4. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takejto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci po vykonaní dokazovania vo veci riadne zistil skutkový stav a vec správne posúdil i po právnej stránke. Nakoľko odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, využívajúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, z ktorých vyvodil svoje právne závery a tieto i primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol.

8. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 29. 02. 2016, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplata sumy 1 577,47 eura s vyčísleným ročným úrokom z omeškania vo výške 18,99 eura a s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 577,47 eura od 19. 02. 2016 do zaplata z titulu nesplateného úveru. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

9. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný s právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., ako veriteľom, uzatvoril dňa 03. 12. 2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1 400 eur žalovanému, ktorý sa tento zaviazal vrátiť v 60 mesačných splátkach po 56,91 eura. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 36,42 %, RPMN 45,4 %, priemerná hodnota RPMN 25,84 %, pričom celková čiastka splatná spotrebiteľom bola vo výške 3 172,20 eura a revolvingový úver s výškou kreditného limitu (úverového rámca) 500 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 26,28 % (2,19 mesačne), s priemernou hodnotou RPMN 25,09 %. Žalovaný si svoje záväzky riadne neplnil, preto sa dostal do omeškania. Žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu vyzvaný listom zo dňa 05. 11. 2015 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostával z nesplatených splátok po splatnosti, z upomienok a zmluvnej pokuty a zo zosplatení budúcich splátok v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Výzva bola doručovaná poštovou prepravou, pričom žalobca nepreukázal jej doručenie žalovanému. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobca písomne oznamoval postúpenie pohľadávky a zároveň zaslala predžalobnú výzvu na zaplata dlhu žalovanému, pričom v rámci oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 09. 12. 2015 žalovanému oznámil, že pohľadávky postupcu vzniknuté z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX zo dňa 03. 12. 2013 boli na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012 postúpené na obchodnú spoločnosť AB 1 B. V. registračné číslo XXXXXXXXXXX a zároveň bol žalovaný vyzvaný k uhradeniu dlžnej sumy v celkovej výške 1 580,96 eura, pričom doručenie tohto oznámenia žalovanému žalobca opäť nepreukázal. Obsahom spisu je na č. I. 70 listina - Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX, ktorá zmluva bola uzavretá medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s. označený ako účastník zmluvy 1. a medzi postupníkom AB 1 B. V. registračné číslo XXXXXXXXXXX (označený ako účastník zmluvy č. 2.) dňa 05. 11. 2015. Zmluva bola podpísaná za postupcu Home Credit Slovakia, a.s. predsedom predstavenstva V. F. A. a J. D. B., členom predstavenstva a zároveň, za postupníka zmluvu podpísala spoločnosť AB 2 B. V., riaditeľ W.J. V. a riaditeľ M.M. van B.. V tejto listine je tiež uvedené, že postupca v súlade so zmluvou s názvom „Amendment and Restatement of the Credit Card Receivables Transfer Agreement“ v znení neskorších zmien a dodatkov postúpil pohľadávku postupníkovi za odplatu... S ohľadom na uvedené sa potom súd prvej inštancie správne zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v konaní a zároveň správne preskúmal samotnú zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 05. 11. 2015.

10. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie preskúmaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, ktoré skutočnosť v konaní nebola sporná a ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu.

11. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004). Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o absencii aktívnej legitímácie na strane žalobcu, keď síce predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2011, ale nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Home Credit Slovakia, a.s. voči žalovanému ako dlžníkovi.

12. K vyššie uvedenému odvolací súd tiež zvyrazňuje, že sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočností a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien: bremena

tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a bremena tieto skutočnosti preukázať. Ustanovenie § 132 ods. 1 CSP stanovuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia, a teda zásadne na stranách sporu leží iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Totožné následky postihujú tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon tak určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je daný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. V predmetnom konaní, ktoré je konaním sporovým a v ktorom platí prejednacía zásada, so zreteľom na jeho kontradiktórnosť, súd prvej inštancie zhora popísané zásady i dôsledne aplikoval.

13. Žalobca v predmetnom konaní mal nielen tvrdiť, ale i dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky.

14. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

15. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon, alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

17. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou inému.

18. Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

19. Podľa § 526 ods. 2 OZ, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

20. Zmluva o postúpení pohľadávky je dvojstranným právnym úkonom, ktorý uzatvára pôvodný veriteľ (postupca) a ďalší subjekt (postupník) bez účasti dlžníka. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, pretože zmenou v osobe veriteľa sa nemení obsah záväzku; postúpenie pohľadávky sa preto nedotýka práv a povinností dlžníka, ktoré pre neho vyplývajú zo záväzku. Na platnosť zmluvy sa dokonca nevyžaduje ani, aby dlžník o zmluve vôbec vedel. Dlžníkovi je ale nutné zmenu v osobe veriteľa bez zbytočného odkladu oznámiť, resp. mu uzavretie zmluvy preukázať. Do doby, než sa dlžník o postúpení dozvie, môže svoj dlh plniť pôvodnému veriteľovi (§ 526 ods. 1 OZ). K zmene v osobe veriteľa môže dôjsť len na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, keď nový veriteľ (postupník) nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou aj aktívnu vecnú legitímáciu na jej súdne uplatnenie a vymáhanie. Oznámenie postupcu dlžníkovi o tom, že došlo k postúpeniu (tzv. notifikácia), je skutočnosťou, na ktorú právo viaže vznik povinnosti dlžníka plniť postupníkovi. Po tomto oznámení už dlžník musí plniť postupníkovi, a nie pôvodnému veriteľovi. Právnou skutočnosťou, na ktorú právo viaže zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, je oznámenie postupcu (pôvodného veriteľa) dlžníkovi podľa § 526 ods. 1 Obč. zák. Notifikačný úkon (oznámenie) tak vyvolá zamýšľané právne následky aj vtedy, ak k postúpeniu vôbec nedošlo alebo ak zmluva o postúpení bola neplatná. Na splnenie notifikačnej povinnosti voči dlžníkovi je zásadne povinný postupca. Oznámenie o postúpení pohľadávky je jednostranným právnym úkonom adresovaným dlžníkovi, pre ktorý nie sú síce predpísané žiadne osobitné náležitosti, avšak musí vyhovovať všeobecným požiadavkám kladeným na platný právny úkon. Povinnosť informovať dlžníka o postúpení pohľadávky má predovšetkým pôvodný veriteľ, postupca, a ak si túto notifikačnú povinnosť nesplní voči dlžníkovi, je potrebné, aby postúpenie pohľadávky preukázal dlžníkovi postupníka to predložením písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkovi. So zreteľom na ochranu dlžníka je potrebné posudzovať skutočnosť, že

postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi v mene postupcu niekto, kto na to nebol oprávnený. V okamihu prijatia postupcovho oznámenia o postúpení pohľadávky nemá a ani nemôže mať dlžník spravidla vedomosť o všetkých údajoch a informáciách potrebných na posúdenie, či osoba, ktorá oznámi dlžníkovi v mene postupcu (za postupcu) postúpenie pohľadávky, je alebo nie je, na to oprávnená.

21. Vzhľadom na to, že v danom spore žalobca uplatňuje pohľadávku, ktorá mala byť na neho postúpená z pôvodného veriteľa spoločnosti Home Credit Slovakia a. s., odvolací súd skúmal či žalobcoví svedčí aktívna legitímácia na podanie žaloby. V danom spore žalobca do spisu doložil listinu s názvom Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 05. 11. 2015 uzavretú medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s. označený ako účastník zmluvy 1 a medzi postupníkom AB 1 B. V. registračné číslo XXXXXXXXXX (označený ako účastník zmluvy 2) dňa 05. 11. 2015. Zmluva bola podpísaná za postupcu Home Credit Slovakia, a.s. predsedom predstavenstva Mgr. F. A. a členom predstavenstva J. D. B., za postupníka zmluvu postúpil AB 2 B. V., riaditeľ W.J. V. a riaditeľ M.M. van B.. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvu podpísal odlišný subjekt od postupníka uvedeného v záhlaví zmluvy. Preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že pri právnom úkone, ktorý bol uzavretý písomne, pokiaľ ide o podpis právnickej osoby, právnická osoba prejavuje svoju vôľu navonok prostredníctvom štatutárnych orgánov, pričom spôsob podpisovania právnických osôb môže vyplývať z obchodného alebo iného zákonom predpísaného registra. Z predloženej zmluvy na č. I. 70 je nesporné, že v záhlaví uvedenej zmluvy je ako postupník uvedená spoločnosť AB 1 B. V., ale zmluvu podpísala za postupníka dňa 05. 11. 2015 spoločnosť AB 2 B.V. Je nutné dodať, že z obsahu spisu vyplýva, že spoločnosť AB 1 B. V. zanikla bez likvidácie zlúčením s AB 2 B. V. ku dňu 18. 10. 2016. Z uvedených dôvodov teda považoval aj odvolací súd uvedenú zmluvu za absolútne neplatnú, teda nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu v tomto konaní.

22. Odvolací súd navyše dodáva, že v listine s názvom Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 05. 11. 2015 (č. I. 70 spisu), je uvedené, že postupca v súlade so zmluvou s názvom „Amendment and Restatement of the Credit Card Receivables Transfer Agreement“ v znení neskorších zmien a dodatkov postúpil pohľadávku postupníkovi, a to za odplatu tak ako sa obe zmluvné strany dohodli a zároveň s ňou súhlasili. Postupca a postupník sa dohodli, že postúpenie pohľadávky dlžníkovi písomne oznámi postupca. Z uvedeného je zrejmé, že zmluva o postúpení pohľadávky v spise absentuje, čo vyplýva nielen zo samotného označenia dokumentu na č. I. 70, ale tiež zo skutočnosti, že samotný dokument vo svojom obsahu odkazuje na to, že postupca postúpil postupníkovi pohľadávku v súlade so zmluvou s názvom „Amendment and Restatement of the Credit Card Receivables Transfer Agreement“ v znení neskorších zmien a dodatkov, ktorú však žalobca súdu nepredložil. Potom odvolací súd nemal preukázané, či skutočne a ak áno, potom kedy došlo k postúpeniu pohľadávky vymáhanej v tomto konaní. Procesnoprávnym dôsledkom postúpenia pohľadávky je, že postupník sa stáva aktívne legitimovaným na vymáhanie pohľadávky v momente, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky postupcu na neho. Jedinou podmienkou je relevantnými dôkazmi preukázať tvrdené právo preukázaním platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, keď k zmene v osobe veriteľa môže dôjsť len na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, kedy nový veriteľ (postupník) nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu na jej uplatnenie a úplný výkon. V predmetnej právnej veci si žalobca nespĺnil svoju povinnosť, nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní platnou zmluvou o postúpení pohľadávky, preto súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu zamietol.

23. Odvolací súd tiež ako správne vyhodnocuje poukázanie súdu prvej inštancie na zmätočné konanie žalobcu AB 1 B. V., ktorý v oznámení o postúpení pohľadávky samotného žalovaného dostal do omylu v tom, že uviedol, že pohľadávka bola postúpená na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012, pričom je zrejmé, že k takémuto postúpeniu pohľadávky vôbec nemohlo dôjsť, keďže úverová zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu bola uzavretá až po uvedenom údaji, teda až dňa 03. 12. 2013. Súd prvej inštancie navyše správne konštatoval, že v konaní ani nebolo preukázané, že došlo k doručeniu oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci náležite zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdil.

25. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho

konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).